

az elmúlt ötven év legnagyobb árvizét várta. A vízügyi igazgatóság Komáromnál június 2-án elrendelte az elsőfokú árvízvédelmi készültséget, majd másnap, június 3-án már az egész megyében ilyen készültség volt.

A katasztrófavédelmi igazgatóság június 3-i munkája az árvízi felkészülés jegyében telt. A polgári védelmi szakterületen dolgozók aktualizálták a veszélyelhárítási terveket, illetve a veszélyeztetett területek kitélepítési terveit. Felmértük a raktárakban tárolt, védekezéshez szükséges felszereléseket, akkor még rendelkezünk a megfelelő mennyiségű homokzsákkal, fáklyákkal, gumicsizmákkal és lapátokkal. Időközben több felszerelésre lett szükség, ezeket a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság biztosította a megyének. Még ugyanezen a napon Czomba Péter tű. ezredes, megyei igazgató koordinációt tartott az árvízvédelmi körzetekbe beosztott tiszteknek, akik délután bejárták a veszélyeztetett területeket.

Június 3-án délután összeült a megyei védelmi bizottság általános munkacsoportja és június 4-én reggel 7 órától megkezdte a működését az igazgatóság veszélyhelyzet-kezelő központja is. Megkezdődtek a védekezési munkálatok, az ideiglenes védművek kiépítése, az állandó védművek megerősítése is kezdetét vette.

A Duna tetőzéséig több ezer önkéntes érkezett a védekezésben részt vevő településekre, váltásokban – ők a hivatásos egységekkel és a mentőszervezetekkel közösen megközelítőleg kétmillió homokzsákot és több ezer tonna homokot építettek be a védművekbe.

A Duna Komárom-Esztergom megyei szakaszán majdnem ezer katonára és szinte ugyanennyi tűzoltó segédkezett erejét megfeszítve, hogy az emberek és ingatlanok biztonságban legyenek. Érkeztek hivatásos katasztrófavédelmi mentőcsoporthoz Békésből, Hajdú-Bihartól, Csongrádtól, Hevesből és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyéből. A hivatásos egységek mellett számos önkéntes mentőcsoport is érkezett, így a

Nyolc műveleti nap Győrújfalutól Hódunáig

Magyarországot június 4-én érte el a Duna évszázados rekordot megdöntő árhulláma. Az árvíz kezelésére készenlétbe helyezték a katasztrófavédelem központi mentőcsapatait, a HUNOR Hivatásos Katasztrófavédelmi Mentőszervezet és a HUSZÁR Önkéntes Katasztrófavédelmi Mentőszervezet egységeit. Dr. Bakondi György tű. altábornagy, országos katasztrófavédelmi főigazgató a mentőszervezetek bevetését június 6-án 6 óra 40 perckor rendelte el. Több mint egyhetes bevetést követően a csapatok június 13-án értek vissza kiindulási pontjukra.

A mentőcsapatokat útbá indító országos katasztrófavédelmi főigazgató úgy fogalmazott, a HUNOR és a HUSZÁR feladata, hogy felkészültsége és felszereltsége alapján részt vegyen a veszélyes árvízi helyzetek kezelésében. A HUNOR tagjai olyan hivatásos tűzoltók, akik arra esküdtek fel, hogy életük árán is életet mentenek, ott dolgoznak, ahol a legkritikusabb és a legveszélyesebb a helyzet, hiszen az igen összetett csapat kiválóan alkalmas bonyolult szituációk kezelésére is.

A HUNOR-ból és a HUSZÁR-ból álló, összesen nyolcvankilenc fős csapat Jackovics Péter tű. alezredes, műveletirányítási főosztályvezető irányításával, tizennégy járművel indult a Dunán kialakult rendkívüli árhullám okozta árvízi veszélyhelyzet kezelésére. A mentőcsapat a vízi mentéshez öt vízi járművet, a homokzsákok szállításához pedig két quadot és két utánfutót vitt magával. A helyszíni műveletirányításhoz a mentőcsapat önálló infokommunikációs eszközökkel szerelkezett fel.

A menetoszlop először a Győr-Moson-Sopron Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságra érkezett meg, majd a megyei operatív törzs tájékoztatása alapján indult el Győrújfaluba, ahol ekkor már kritikus volt a helyzet az alig egy éve emelt új árvízvédelmi töltés vonalánál. A gát egy része suvadás miatt megcsúszott és fennállt annak a veszélye, hogy megrogy, majd átszakad. A HUNOR megalakított egy katasztrófavédelmi műveletirányítási törzset, innen irányították a négy kilométer hosszú gáton folyó védekezést, a depóniánál végzett homokzsáktöltést és munkagépek mozgását. A mentőcsapat koordinálta a nagy számban jelenlévő civil önkéntesek tevékenységét is. A HUNOR és HUSZÁR tagjai a vízügyi szakemberek szakmai irányítása mellett azonnal megkezdtek a bordás megtámasztás építését. A katasztrófavédelem mentőszervezeteihez csatlakoztak a Magyar Honvédség, a rendőrség erői és a több száz fős civil lakosság. A bordás megtámasztással egy időben a veszélyeztetett töltés árvízi oldalát bűvárok fóliázták, míg a mentett oldalon földi és légi támogatással zajlott a munka. A homlokrakodó gépek éjfélig a töltésen vitték be a homokzsákokat a veszélyeztetett helyre, míg a helikopterek légi úton juttatták az építési területre a homokzsákokat. Éjfélkor a nagy terhelés miatt a vízügyi szakemberek megtiltották a nehézgépek közlekedését a védvonalon, ettől kezdve élőlánc juttatta a homokzsákokat a helyszínre. Hajnali két órától megkezdtek a nyúl-gát magasztását és a mentett oldal megtámasztását. Reggel hét órára sikerült

a bordás megtámasztásokat megépíteni, így a gátnak ez a szakasza stabilá vált. A helikopterek rotorjának szele miatt a fóliázás több helyen megsérült, felbomlott, ennek kijavítását már a nappali műszakra érkezett egységek végezték el. Az egész éjjel dolgozó mentőcsapatokat nappal a hivatásos tűzoltók váltották fel.

Másnap délután öt órakor érkeztek ki újra a HUNOR és a HUSZÁR egységei a győrújfalui gáthoz, ahol ismét igen nehéz helyzetet találtak, gátszakadás lehetősége is felvetődött. A védekezés irányítói és a mentőszervezetek vezetői a helyszínbejárás során azt tapasztalták, hogy a töltés koronáján több helyen átsurgott, és a töltés oldalában is több helyen szivárgott a víz, mindamiatt azonnali intézkedésekre volt szükség. A hatóságok ezenközben – elővigyázatosságból – megkezdtek Győrújfalui lakosságának kitelepítését.

A védendő gátszakaszt három részre osztották fel, mivel az egyes szakaszokon más és más feladatokat kellett végrehajtani. Folytatni kellett a bordás megtámasztás építését IBC-tartályok (egy köbméteres műanyag tartályok) és homokzsákok beépítésével. A Colas Hungaria Zrt. központi polgári védelmi szervezetként vett részt a védekezésben rendkívül komoly munkagépparkkal: Győrújfaluban négy homlokrakodó, két traktor-kothró, egy Kamaz, egy kéttengelyes IVECO

Palóc, a Nyír és Komárom-Esztergom megye mentőcsoportha, a Turul Mentőcsoportha is több napon keresztül építette az ideiglenes védművet Dunaalmásnál.

Az áradás miatt sajnos számos utat, útszakaszt kellett lezárni a megyében, ezért több települést csak nagy kerülővel vagy éppen erdei úton lehetett megközelíteni.

A Duna június 8-án éjjel feladta a küzdelmet és néhány óras tetőzés után úgy döntött, visszatér medrébe. A tetőzés időpontjában már majdnem az összes védművön csak gátellenőrzésre és vízszivattyúzásra volt szükség.

A rendkívül magas vízállás miatt több embert kit kellett telepíteni ingatlanából. Nyergesújfalun csaknem negyven, az esztergomi Prímászigeten nagyjából ugyanennyi, míg a pilismaróti üdülőövezetből majdnem hetven embernek kellett ideiglenesen elhagynia otthonát.

A Duna ugyan a háborút elvesztette, de azért oda-odaszúrt a vé-

dekezésben résztvevőknek: június 9-én a Dunaalmás és Almásfüzitő közötti vasúti töltés nem bírta tovább a víz nyomását és engedett, a víz több helyen átmosta a töltést és a mellette futó 10-es számú főútra, illetve az azt övező szántóföldekre zúdult. Szerencsére lakóházak nem voltak a közelében, így életet nem veszélyeztetett.

A Duna visszahúzódásával június 12-én megkezdtek a védművek visszabontását. Először csak azokat a részeket, amelyeket nem ért víz és a forgalmat akadályozták, majd a hét végén már a teljes ideiglenes védműrendszer elbontása megkezdődött nagy erővel.

Június 17-ére a katasztrófavédelem, a közút, az önkormányzatok és a sok-sok civil önkéntes segítségével Komárom-Esztergom megye majdnem száz százalékosan visszanyerte árvíz előtti állapotát.

Stolczenberger Klára tű. hadnagy
szóvivő

tehergépjármű, két nyerges vontató és négy négytengelyes tehergépjármű dolgozott folyamatosan, összesen tizenhat fős legénységgel. A helyzetet nehezítette, hogy a homokzsákokat légi úton és élőlánc kialakításával kellett a gáthoz juttatni, így viszont nem maradt hely az IBC-tartályok beszállítására, ezért azokat hajókkal kellett leusztatni a kárhelyszínre. A bűvárok időközben folyamatosan javították a töltésfóliázást és új fóliákat húztak be. Mindennek köszönhetően sikerült a csurgó vizeket szabályozottan elvezetni, azok így már nem rontották a töltés állapotát. A katasztrófavédelmi egységek biztosították a teljes logisztikai támogatást mobil, illetve fáklyás világítással, aggregátok, szivattyúk működtetésével. A védekezést nagy számú katona, rendőr és önkéntes segítette. A reggeli órákra sikerült normalizálni a helyzetet, ekkor a hunorosok és a huszárosok átadták a területet a kiterjedő hivatásos tűzoltóknak, pihent rendőröknek és katonáknak.

A HUNOR másik kiemelt árvízi bevetésének helyszíne vasárnap hajnaltól hétfő hajnalig a Komárom-Esztergom megyei Pilismarót volt, az éjjel megérkező mentőcsapat a továbbiakban itt vett részt az árvízi védekezésben, egyebek mellett a gát bordás megtámasztását építette, az általa kiállított törzs pedig megszervezte a kárhelyszíni műveletirányítást, összefogta a helyi erők munkáját. Az állománnytól ez a helyszín követelte a legnagyobb erőfeszítést, mivel ekkor a csapattagoknak melles védőnadrágban, nyakig a vízben állva, tizennyolc órán át kellett csatárláncban pakolni a homokzsákokat. A HUNOR kapta feladatul, hogy koordinálja százötven roma önkéntes munkáját is. Ezen a helyen a katasztrófavédelem mentőcsapata több száz honvéddel együtt védeke-

zett, harcolt az idővel, hogy a gát suvadását elkerülje. A HUNOR munkájáról a köztévé is beszámolt, a vezetési törzset a honvédelmi miniszter és a vezérkari főnök is megtekintette.

Hétfő kora hajnalban, ötvenhat óras munka után a HUNOR és a HUSZÁR áttelepült Szentendrére, itt volt lehetőségük a csapattagoknak kipihenni az elmúlt napok fáradalmait. A református gimnázium tornatermében elszállásolt csapat keddig a készletek feltöltését, az eszközök karbantartását végezte.

A hetedik műveleti napon a Bajára kitelepült operatív törzs által meghatározottak szerint a HUNOR vezetési egysége helyszíni felderítést tartott a Duna Margittai-öblözetének déli területén: Hóduna, Budza településeken. Estétől a Duna árhullámmal érintett hat kilométeres szakaszát figyelték a HUNOR quados és gyalogos járőrei a szerbiai határig. A vezetési pontot Hódunán állította fel a mentőcsapat, amely váltásban monitorozta a levonuló árhullámot és a gátak állapotát.

A nyolcadik napon, június 13-án a mentőcsapatok befejezték a hódunai gát figyelését és a készenlétet, megkezdtek a visszatelepülést Bajára, majd visszaindultak a fővárosba, a Feriegyi úti bázisra este érkeztek meg.

A HUNOR és a HUSZÁR egységes erőként nyolc napot, nyolcvanegy tényleges munkaórát dolgozott extrém körülmények között. Teljesítményüket az országos katasztrófavédelmi főigazgató levélben köszönte meg.

Jackovics Péter tű. alezredes,
műveletirányítási főosztályvezető,
a HUNOR parancsnoka

Fotók: Farkas Roland tű. őrnagy